

مجموعه مقالات همایش تاریخ فرهنگی در ایران کتاب شد

مجموعه مقالات همایش بین المللی تاریخ فرهنگی در ایران با عنوان «تأملاتی در تاریخ فرهنگی و حوزه های موضوعی آن» توسط انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به صورت کتاب منتشر شد.

به گزارش سایت خبری پرسون، مجموعه مقالات همایش بین المللی تاریخ فرهنگی در ایران با عنوان «تأملاتی در تاریخ فرهنگی و حوزه های موضوعی آن» با گردآوری و تدوین محمدمیر احمدزاده به تازگی توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی با قیمت ۱۲۵ هزار تومان منتشر شده است.

این همایش با هدف تولید محتوای مرتبط با مباحث و رویکردهای تاریخ فرهنگی در چهاردهم اسفند ۱۳۹۷ در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد و مورد استقبال پژوهشگران و استادان رشته های تاریخ، مطالعات فرهنگی، جامعه شناسی و ادبیات قرار گرفت. وجه بینارشته ای رویکرد تاریخ فرهنگی باعث شد تا در عرصه های مختلف به مثابه روش و رویکرد مورد استفاده قرار گیرد.

این اثر بنا به اقتضائات موجود در جامعه علمی (اهل تاریخ و جامعه شناسی) فراهم شده و تصمیم دارد تا کاربرست رویکردهای جدید به مفهوم عمیق تر و گسترده تری از معرفت میان رشته ای کمک کند.

فهرست عناوین این کتاب به ترتیب زیر است:

مقدمه

فصل اول: بایسته های مفهومی و نظری تاریخ فرهنگی

تاریخ ادبیات؛ دریچه ای بر تاریخ عواطف/ دکتر تقی پورنامداریان
مسئله حافظه و مسئله شناسی حافظه در ایران مدرن/ دکتر نعمت الله فاضلی
چرخش فرهنگی؛ معیارهای تفاوت تاریخ فرهنگ از تاریخ فرهنگی و تاریخ فرهنگی جدید/ مرتضی قلیچ
کرونوتوپ در رخداد اولیانامه ای؛ نگاهی به پیکره های زمانی و مکانی در متون اولیانامه ای/ محمد غفوری
سنت نگارشی تاریخ فرهنگی در فنلاند/ عباس احمدوند و زهرا محشری
تاریخ انتقادی و نظام های تاریخ نگاری غالب (امتناع فهم فرهنگ در نظریه پردازی انحطاط و استبداد)/ آرش حیدری
بازتاب تاریخ فرهنگی در آیین غبار/ محمد مهدی سعیدی

فصل دوم: ادبیات و تاریخ فرهنگی

بازنمود تاریخ فرهنگی ایران در روایت های گفتگومحور مقتل های عاشورا/ دکتر زهرا حیاتی و دکتر محمد نجاری
بررسی جنبه های گونه گون انسان شناسی هنری در تابلو انیمیشن شکار گراز و طاق بستان کرمانشاه ایران/ محمد عارف
تحلیل قصه های طاهر و زهره و گلنار بر پایه ریخت شناسی پراپ/ آلانه عابدی بالاچاده و سیدمجتبی میرمیران
نیاز کردن برای پیروزی در جنگ؛ یک آئین کهن ایرانی/ فرانک جهانگرد
ایما، اشاره و خیال در منابع تاریخی دوره میانه ایران/ کوروش فتحی

فصل سوم: ایران باستان و تاریخ فرهنگی

انسان انگاری ایزدان در سنت دینی زردشتی/ سیروس نصراله زاه و نجمه مهدی
تأثیر فرهنگ و تمدن ایران باستان در شروع امپراتوری سراسری ژاپن (با توجه به سیاست و دیانت شوتوکو تایشی و آئین های نوروزی در ژاپن)/ دکتر توموکو شیمویاما
شناسایی بخشی از تاریخ فرهنگی مردم در الواح اورارتویی بسطام/ مریم دارا
بررسی جشن های ماهانه و متغیر در آئین زرتشت/ حمیرا ذکریازاده
تاریخ فرهنگی موزه ایران باستان در عصر پهلوی/ رضا بیگدلو
خویشکاری مردان عشایر با استناد به تزئینات سنگ قبور دره شهر/ اکبر شریفی نیا و طیبه شاکرمی
جایگاه کتبی بیستون در مطالعات تاریخ فرهنگی ایران در دوره هخامنشیان/ رضا الوندی و مهرداد قدرت دیزجی

فصل چهارم: مردم نگاری و تاریخ فرهنگی ایران

ذهنیت اجتماعی مردم ایران و مسئولیت قدرت و جانشینی/ایرج ورفی نژاد

بررسی روند تأثیرپذیری ایرانیان و اعراب فاتح در پوشش/ ظریفه کاظمی

مراسم خواستگاری در شهرکرد به شیوه مردم نگاری/ مائده مبینی دهکردی

سیاست حافظه شهری تهران و هنر مهاجرت(مطالعه آثار معماران و تندیس گران آشوری، آذری و ارامنه ایرانی در دوران پهلوی)/محمدسعید ذکایی و علی خان محمدی

عوامل مؤثر در شکل گیری و ماندگاری آئین های شادی آفرین به عنوان نماد تداوم فرهنگ ایرانی/ عبدالله متولی، فرهاد صبوری فر و محمدحسن بیگی

مردم نگاری مراسم عزاداری منطقه نافچ/مهسا کاظمی نافچی

نسبها و تغییرات در حافظه جمعی: مطالعه ای بین نسلی در یادگیری اصلاحات ارضی(مطالعه موردی شهرستان تالش در استان گیلان)/حمید عباداللهی چنذاق و سولماز آوریده

بازنمایی تاریخ فرهنگی در سفرنامه های قرن چهارم هجری، مطالعه موردی زنان/ مهناز عباسی

رسوم و سنتهای ایرانی در آداب دیپلماتیک دوره قاجار/ صباح خسروی زاده

در بخشی از مقدمه این اثر آمده است:

گسست معرفتی و یا تغییر پارادایمیک در همه حوزه های مطالعاتی علوم انسانی از دهه ۱۹۷۰م به بعد با عبارت چرخش فرهنگی شروع شد. تاریخ فرهنگی رویکردی بین رشته ای است که حاصل نوعی تعامل مبانی تاریخ و فرهنگ به عنوان دو حوزه اصلی و مهم علوم انسانی است؛ بنابراین محور حرکت آن رشته هایی است که با تاریخ و فرهنگ ازجمله تاریخ، علوم اجتماعی ازجمله جامعه شناسی و انسان شناسی، مطالعات فرهنگی و ... سروکار دارند. واکاوی ابعاد مفهومی و نظری چرخش فرهنگی در مطالعات تاریخی به عنوان مسئله و وجه پروبلماتیک همایش بین المللی تاریخ فرهنگی در ایران مورد توجه قرار گرفت.

موضوع و مسئله همایش تاریخ فرهنگی از چند منظر حائز اهمیت است و ضرورت پرداختن به آن را ایجاب می کند و آن را در مقابل خوانش تاریخی از فرهنگ(تاریخ فرهنگ) قرار می دهد؛ در تاریخ فرهنگی رویکردی اکتشافی وجود دارد و تاریخ ابزار و روشی است که بتوانم به واسطه آن موقعیت تاریخی در حوزه فرهنگ را به صورت غنی و فربه توصیف کنیم و براساس اشارات و سرخ ها، از موضوعات ظاهرا پیش افتاده، اکتشافی ژرف در حوزه فرهنگ بدست آوریم و همچنین به برساخت ها و ابداعات تاریخی یک پدیدار فرهنگی دست یابیم.

انگاره ها و رویکردها نسبت به گذشته و مسیر تاریخ در تاریخ فرهنگ، سیری غالباً خطی به سوی پیشرفت و توسعه تلقی می شود؛ در حالی که نحله های اخیرتر تاریخ فرهنگی به شکسته و گسسته ها و تصادفات در تاریخ اشاره می کند. در مطالعات تاریخ فرهنگ، سیر مستقیمی برگرفته از نگاه هگلی وجود دارد؛ یعنی نوعی نگاه غایت شناسانه به تاریخ، اما در تاریخ فرهنگی تصادفات، برساخت ها، بی راهه ها تحت تأثیر رویکردهای متفکرانی نظیر فوکو برجسته تر می شود. در تاریخ فرهنگ، عمده توجهات و تأکیدات روی فرهنگ والاست: ادبیات، هنر یا تاریخ افکار روشن فکری؛ اما در تاریخ فرهنگی فرهنگ عامه معنای خاص خودش را دارد و بسیار پراهمیت است.

منبع: مهر